Discursul cancelarului Hitler

(Continuare din pag. 9-a)

în primul rând în statul care şi-a legat soarta de a noastră şi stă, în toate privinţele, cel mai aproape de noi. Legăturile dintre cele două popoare sunt indestructibile. Orice încercare de a slăbi aceste legături ne apar ridicole.

Astfel, guvernul german a avut o deplină înţelegere a dreptăţii acţiunii prietenului italian în Albania. Fascismul nu are numai dreptul, ci şi datoria de a asigura ordinea în spaţiul vital pe care natura şi istoria l-au fixat Italiei.

Adâncirea raporturilor dintre Germania, Italia şi Japonia rămâne ţelul durabil al politicii germane de stat. Noi considerăm trei puteri mondiale ca elementul cel mai puternic al menţinerii unei adevărate culturi umane al unei civilizaţii practice, precum şi al unei ordini mondiale viitoare mai echitabile.

Mesajul preşedintelui Roosevelt

Fuehrerul a trecut apoi la mesagiul preşedintelui Roosevelt anunţând că vrea să analizeze cuprinsul acestuia în faţa întregului popor german şi să dea apoi răspunsurile necesare.

1) D. Roosevelt este de părere că şi eu îmi dau seama că, în lumea întreagă, sute de milioane de fiinţe omeneşti trăesc în teama continuă a unui nou război şi chiar a unei serii de războaie. Această teamă de războaie a avut-o omenirea încă de multă vreme. Ea este rezultatul păcii dela Versailles. Astfel din 1914 şi până în 1938 au fost nu mai puţin de 14 războaie, Germania neparticipând la niciunul dintre ele, dar la cari, din contră, au participat statele emisferei occidentale în numele cărora ia cuvântul d. Roosevelt. Pe lângă aceasta s'au mai produs în acelaşi timp 26 de intervenţii violente şi sancţiuni aplicate cu forţă sângeroasă. Statele Unite au dus la capăt din 1918 nu mai puţin de şase intervenţii militare. Rusia Sovietică a făcut din 1918 zece războaie şi acţiuni militare cu vărsare de sânge. Germania nu a luat parte la niciuna din acestea, nici nu a fost cauza unei operaţii de acest fel. Ar fi deci, după părerea mea, o greşală să se creadă că teama de război poate fi atribuită în clipa de faţă unor războaie adevărate. Motivul pentru această teamă se află exclusiv într'o ataşare de presă pe cât de neînfrânată, pe atât de mincinoasă şi de josnică, în crearea unei panici artificiale. Socotesc că, de îndată ce guvernele responsabile îşi vor impune lor însele şi oranelor lor de publicitate o reţinere în ce priveşte relaţiile popoarelor între ele şi în special procesele interne ale celorlalte popoare, va dispare imediat teama de război şi va putea să se ivească liniştea atât de mult dorită de noi toţi.

2) D. Roosevelt exprimă în telegrama sa părerea că orice mare război exercită asupra vieţii întregi a mai multor generaţii viitoare consecinţe foarte grele:

Răspuns: Acestea sunt lucruri pe care nimeni nu le ştie mai bine ca poporul german, căci sarcinele pe cari tratatul dela Versailles le impuseseră nu ar fi putut fi prestate nici chiar într'o sută de ani. Eu nu cred însă că orice luptă trebue să aibă pentru toate statele vecine, adică pentru lumea întreagă, urmări catastrofice, dacă nu se târăşte în mod artificial, prin ajutorul unui sistem confuz de obligaţii rezultând din pacte, lumea întreagă în astfel de conflicte.

3) D. Roosevelt declară că mi s'a adresat într'o ocazie anterioară în scopul unei reglementări pacifice a problemelor politice, economice şi sociale.

Răspuns: Am reglementat eu însumi, după cum o arată istoria, fără a recurge la forţa armelor, problemele politice şi sociale cu caracter urgent. Din nefericire această reglementare paşnică a fost complicată de polemicile şi ataşările oamenilor politici, ale oamenilor de stat şi ale ziariştilor care nu sunt nici măcar atinşi de problemele în chestiune.

4) D. Roosevelt socoteşte că desfăşurarea evenimentelor a readus ameninţarea cu armele şi că pare inevitabil ca o mare parte a lumii să fie târâtă în ruina comună.

Răspuns: In ce priveşte Germania, o asemenea ameninţare îmi este necunoscută faţă de alte naţiuni. Constat, din contră, în fiecare zi, în ziarele democratice apărând tot felul de scorniri pline de ameninţări de acest fel.

URMĂRILE UNUI NOU RĂZBOI

5) D. Roosevelt socoteşte, pe lângă aceasta, că în cazul unui nou război vor avea de suferit toate naţiunile.

Răspuns: Aceasta este o convingere pe care nu am încetat să o exprim de 20 de ani.

6) D. Roosevelt crede, pe lângă aceasta, că este în puterea şefilor marilor naţiuni să salveze popoarele lor dela un dezastru iminent.

Răspuns: Dacă acest lucru este adevărat, atunci este o uşurinţă de neertat, ca să nu spun mai mult, din partea acestor şefi dispunând de o asemenea putere că nu reuşesc nici măcar să înfrâneze presa lor războinică. In plus, eu nu înţeleg ca aceşti şefi responsabili să stânjenească relaţiile diplomatice şi să le complice fără motiv prin rechemarea ambasadorilor, etc.

7) D. Roosevelt declară că trei naţiuni independente din Europa şi una din Africa şi-au pierdut independenţa.

Răspuns: Este vorba de provinciile recent anexate la Reich? Nu acum au pierdut aceste naţiuni independenţa lor, ci în 1918, atunci când, în dispreţul tuturor promisiunilor celor mai solemne, ele au fost smulse din comunităţile din care făceau parte. In ce priveşte Africa, nici o naţiune nu şi-a pierdut libertatea, dar aproape toţi vechii locuitori ai acestui continent au fost supuşi cu o brutalitate sângeroasă suveranităţii altor popoare. Spada acestor forţe agresive nu purta marca „Made in Germany", ci aceea „Fabricată de democraţii".

8) D. Roosevelt vorbeşte apoi de svonuri după cari ar fi plănuite şi alte acte de agresiune.

Răspuns: Socotesc orice insinuare de acest fel, pe care nimic nu o justifică, ca o atingere adusă liniştei şi, prin aceasta, păcii mondiale.

Văd în ea, pe lângă aceasta, o intimidare sau, cel puţin, o enervare a micilor naţiuni. Totuşi, în cazul în care d. Roosevelt ar avea în vedere cu adevărat anumite naţiuni, îl rog să-mi indice care sunt statele ameninţate de un atac şi care sunt eventualii lor agresori.

9) D. Roosevelt declară că am afirmat în repetate rânduri că nici eu, nici poporul german, nu dorim războiul şi că, dacă lucrul acesta este adevărat, nu trebue să fie război.

Răspuns: Nu am dus niciun război Nu am încetat de ani de zile să manifest oroarea mea faţă de război, dar şi oroarea mea faţă de ataşările războinice. Nu văd pentru cari motive aş porni un război. Aş fi recunoscător d-lui Roosevelt dacă mi-ar da lămuriri asupra acestui punct.

10) D. Roosevelt socoteşte că războaele nu sunt permise decât în caz de apărare legitimă.

Răspuns: Cred că aceasta este părerea tuturor oamenilor cu judecată. Am impresia însă că cele două părţi în conflict pretind totdeauna că se află în stare de legitimă apărare şi că nu există pe lume o instituţie, inclusiv d. Roosevelt, care ar putea să o soluţioneze în totul această problemă. Astfel, nu există absolut nici o îndoială că motivul care a îndemnat Statele Unite să intre în conflagraţia mondială nu era de fel starea de legitimă apărare. Ne vom mărgini să sperăm că înseşi Statele Unite se vor ţine cel puţin în viitor de acest nobil principiu.

11) D. Roosevelt declară apoi că vorbeşte numai cu glasul celor puternici şi în numele amiciţiei ce o poartă umanităţii.

Răspuns: Dacă această voce americană s'ar fi făcut auzită la vreme şi dacă ea ar fi avut atunci oarecare valoare practică, s'ar fi putut cel puţin să se împiedece acel tratat care a fost punctul de plecare al celui mai mare cataclism al umanităţii din toate timpurile, adică Diktatul dela Versailles.

12) D. Roosevelt declară apoi că toate problemele internaţionale pot să fie rezolvate la masa conferinţelor diplomatice.

Răspuns: Din punct de vedere teoretic, s'ar putea cu adevărat crede că acest lucru ar putea fi posibil. De pildă: conform raţiunei şi tuturor principiilor supremei dreptăţi omeneşti, toate popoarele ar trebui să participe în mod egal la bunurile acestei lumi. Dar, în acest caz, popoarele fericite, nu ar trebui să reducă şi mai mult spaţiul vital al popoarelor nevoiaşe, răpindule de pildă coloniile lor pe lângă toate cele. Iată dece aş fi încântat dacă s'ar putea găsi o soluţie reală tuturor acestor probleme în jurul unei mese de conferinţă. Scepticismul meu provine în primul rând din faptul că înseşi Statele Unite au fost acelea cari au făcut în cel mai înalt grad dovadă de neîncredere faţă de rodnicia conferinţelor. Căci cea mai mare conferinţă din toate timpurile a fost desigur Societatea Naţiunilor. Această cea mai mare conferinţă din lume nu a reuşit să rezolve o singură problemă internaţională cu adevărat capitală.

13) D. Roosevelt constată că o pledoarie în favoarea unei discuţii paşnice nu primeşte răspunsul pe care-l merită atunci când una din părţi refuză să depună armele pentru că nu a primit îndeajuns asigurarea că decizia li va fi favorabilă.

D-le Roosevelt, nu a fost de cât un singur popor şi un singur guvern, cari au aplicat această formulă ce li se recomandă: Germania.

Naţiunea germană a depus pe vremuri armele pentru a se prezenta la masa conferinţelor. Este adevărat că, după ce naţiunea germană a depus armele, ea nici nu a mai fost invitată la conferinţă, ci, contrar tuturor asigurărilor anterioare, s'a comis faţă de ea o călcare nemaipomenită a cuvântului dat. Delegaţii poporului german, cari, încrezători în promisiunile solemne ale unui preşedinte american, veniseră fără arme, nu au fost nici măcar primiţi, cu prilejul remiterii tratatului, ca reprezentanţi ai unei naţiuni ce rezistase, după cum se recunoaşte, timp de patru ani lumii întregi cu un eroism fără asemănare, pentru apărarea libertăţii şi independenţii sale. Delegaţii germani au fost târâţi ca nişte condamnaţi, nu în faţa mesei conferinţei mondiale, ci în faţa tribunalului învingătorilor, unde au fost siliţi, cu revolverul în piept, să accepte aservirea şi jaful cel mai rusinos din toate timpurile. Voinţa mea neclintită este de a face astfel ca, nu numai astăzi, dar pentru totdeauna, niciun german să nu mai intre fără apărare într'o sală de conferinţă. O jur.

Reprezentanţii Germaniei nu se vor mai prezenta niciodată la o conferinţă

14) D. Roosevelt crede că trebue să se intre într'o sală de conferinţă ca în faţa unui tribunal.

Răspuns: Reprezentanţii Germaniei nu se vor mai prezenta niciodată la o conferinţă care ar fi pentru ei un tribunal. Aş fi recunoscător d-lui Roosevelt dacă mi-ar explica care anume trebue să fie natura acestei noui Curţi de justiţie universală, care îi vor fi judecătorii, după care procedură vor fi ei aleşi şi pe ce responsabilitate se va întemeea acţiunea lor, şi, mai presus de toate, în faţa cui vor putea ei fi traşi la răspundere.

15) D. Roosevelt socoteşte că pacea universală ar face un mare pas înainte dacă naţiunile ar da o declaraţie francă în ce priveşte politica guvernelor respective.

Răspuns: Iată ce am făcut mereu până acum în numeroase declaraţii publice. Totuşi, şi astăzi mă văd silit să refuz să fac o asemenea declaraţie altcuiva decât poporului de a cărui existenţă şi viaţă sunt responsabil şi care are singur dreptul să-mi ceară socoteală. Lumea întreagă poate să o audă cu uşurinţă. Numai că lămuririle atâta vreme lipsite de interes pentru restul lumii cât timp îi este posibil unei anumite prese să falsifice orice declaraţie şi să o pună la îndoială.

16) D. Roosevelt crede că aş trebui să fiu gata să-i fac o asemenea declaraţie dată fiind calitatea sa de şef al unei naţiuni atât de îndepărtate de Europa.

Răspuns: Cum poate d. Roosevelt pretinde ca tocmai şeful statului german să-i facă o asemenea declaraţie? Tot aşa am putea noi — deoarece distanţa este aceiaşi între Europa şi America — să pretindem că avem acest drept şi să întrebăm pe d. Roosevelt care sunt ţelurile pe care le urmăreşte politica externă a Statelor Unite, de pildă, faţă de statele din America Centrală sau din America de Sud.

D. Roosevelt nu va întârzia să evoce într'un asemenea caz doctrina Monroe şi lucrul acesta îl admit, este dreptul său. El ar respinge o asemenea pretenţie ca o ingerinţă în afacerile interne ale continentului american. Ei bine, noi germanii profesăm aceiaşi doctrină în ce priveşte Europa şi, în orice caz, în ce priveşte sfera şi interesele marelui Reich german.

D. Roosevelt declară că informaţiile ce-i vor fi date asupra ţelurilor politice ale Germaniei vor fi comunicate de el popoarelor ce se simt ameninţate.

Răspuns: Prin ce procedeu a constatat d. Roosevelt cari naţiuni se simt ameninţate sau nu de politica germană?

RĂSPUNSURILE DATE DE DIFERITE STATE

18) D. Roosevelt cere asigurări că forţele militare germane nu vor ataca teritoriul unor naţiuni independente pe care le enumeră.

Răspuns: Mi-am dat silinţa să mă informez pe lângă statele enumerate:

1) dacă se consideră ameninţate,

2) dacă în special această întrebare ce ne-a fost adresată de d. Roosevelt fusese pusă din sugestia lor sau cel puţin cu consimţământul lor.

Răspunsul a fost „Nu" pe toată linia, şi adesea un „Nu" brusc.

Dealtfel nu mi-a fost posibil să transmit această întrebare tuturor statelor şi naţiunilor menţionate, pentrucă unele din ele nu dispun în clipa de faţă de libertatea lor, cum este cazul Siriei, de pildă.

Trebue însă să atrag atenţia d-lui Roosevelt asupra câtorva erori istorice. El citează între altele, de pildă, Irlanda şi mă roagă să declar că Germania nu va ataca Irlanda.

Or, am citit o cuvântare a preşedintelui consiliului de miniştri irlandez, d. De Valera, în care acesta, — lucru curios, în contradicţie cu opinia d-lui Roosevelt — nu acuză Germania că oprimă Irlanda, ci învinueşte Anglia pentru faptul că Irlanda trebue să-i sufere agresiunea constantă.

Nu trebue să-i fi scăpat de asemeni d-lui Roosevelt nici faptul că, după toate aparenţele, Palestina nu este ocupată actualmente de trupe germane, ci de englezi şi că ea îşi vede limitată libertatea prin cel mai brutal abuz de forţă, ea fiind lipsită de independenţa sa şi trebuind să suporte cele mai crude măsuri. Poate şi aceasta ar fi o problemă ce ar trebui să fie rezolvată în concepţia d-lui Roosevelt la masa unei conferinţe şi nu prin forţa brutală şi pe căi militare, prin executări în masă, prin incendierea unor sate întregi, prin distrugerea cu dinamită a caselor, etc. Căci este un fapt neîndoelnic că Anglia, în acest caz, nu acţionează ca să se apere contra unui atac arab ce ameninţă Anglia. Fără a fi fost chemată de nimeni, ea invadează un teritoriu străin, ce nu aparţine Angliei, pentru a-şi impune dominarea.

Germania e dispusă să dea asigurări sub condiţia de reciprocitate

Eu vreau însă să fac aici, terminând cuvântarea mea, următoarele declaraţii:

Guvernul german este gata totuşi să dea fiecăruia din statele individual numite, — dacă acest stat ar simţi dorinţa şi ar adresa el însuşi Germaniei o propunere tinzând să obţină o asigurare de felul celei dorite de d. Roosevelt, — această asigurare sub condiţia unei absolute reciprocităţi.

In ce priveşte durata acestor acorduri, Germania este cu totul dispusă să încheie cu fiecare din aceste state aranjamentele pe care le doreşte.

Nu vreau însă să las să treacă acest prilej fără a nu da, înainte de toate, preşedintelui Statelor Unite, o asigurare cu privire la teritoriile cari — bănuesc — formează principalul obiect al preocupărilor sale. Şi eu declar aici în mod solemn că toate afirmaţiile răspândite în orice fel cu privire la un atac sau la o intervenţie plănuită de Germania contra sau pe un teritoriu american nu sunt decât falsificări ordinare sau minciuni grosolane, fără a mai socoti că toate aceste afirmaţii nu pot de altfel, din punct de vedere militar, să provină decât din imaginaţia unui nebun.

19) D. Roosevelt declară că socoteşte că factorul cel mai important este înainte de toate discutarea metodei cele mai eficace şi celei mai rapide prin care popoarele ar putea să fie mântuite de sarcina copleşitoare a înarmărilor.

Răspuns: D. Roosevelt nu ştie poate că, în măsura în care ea priveşte Germaia, această problemă a fost la un moment dat complet rezolvată.

Fuehrerul a enumerat apoi enormele cantităţi de arme şi material de război distruse de Germania după război, între altele 59.000 de tunuri, 130.000 de mitraliere 6.007.000 puşti şi carabine, 16.550.000 de grenade, 15.714 de avioane de vânătoare şi bombardament, 26 de vase de luptă, 4 cuirasate de coastă, 4 crucişetoare cuirasate, 19 mici crucişetoare, 21 de vase şcoală şi vase speciale, 83 de torpiloare, 315 submarine, etc.

Se ştie,— a continuat Fuehrerul, — că toate încercările făcute de atunci la „masa de conferinţă", în cursul unor negocieri ce s'au întins pe ani îndelungaţi pentru a se produce şi dezarmarea celorlalte state, au dat greş cu totul. Eu însumi, d-le Roosevelt, am prezentat spre discutare o serie întreagă de propuneri, practice pentru a face posibilă, cel puţin, o limitare generală a înarmărilor la nivelul cel mai redus. Am prezentat pe lângă aceasta o întreagă serie de proecte amănunţite de dezarmare. Nu i-a trecut nimănui prin gând să înceapă discuţii cu privire la aceste propuneri. Din contră, universul a început să-şi mărească înarmările, cari erau totuşi enorme.

Abia în 1934 ,când ultima mea propunere foarte completă, aceea privitoare la o armată de 300.000 de oameni, a fost definitiv respinsă, am dat ordin să se înceapă o re înarmare temeinică.

Nu aş vrea totuşi să fie o piedică în calea discutării chestiunilor dezarmării, la care, d-le Roosevelt, arătaţi intenţia de a lua parte în persoană. Vă rog numai să vă adresaţi în primul rând nu mie şi Germaniei, ci celorlalţi.

20) D. Roosevelt dă apoi asigurări că ar fi dispus să ia parte la deschiderea practică a unor noui drumuri pentru comerţul internaţional.

Răspuns: Cred că trebue în primul rând să se suprime prin acte adevăratele piedici în calea economiei internaţionale. Şi cele mai primejdioase din aceste piedici se află în interiorul diferitelor state. In plus, relatiile economice între naţiuni se găsesc sub povara unor greutăţi insuportabile atunci când în unele ţări este posibil să se deslănţue din motive ideologice o boicotare silnică contra altor popoare şi contra mărforilor lor. Cred, d-le Roosevelt, că v'aţi asigura recunoştinţa tuturor dacă aţi începe să înlăturaţi în Statele Unite, graţie marei voastre influenţe, acele obstacole care se opun unei veritabile libertăţi a schimburilor economice. De altfel, poporul german a emis în această privinţă revendicări foarte concrete şi m'aş bucura dacă dv.. d-le Roosevelt, aţi vrea să interveniţi ca să se respecte în sfârşit promisiunea pe baza căreia Germania a depus pe vremuri armele şi s'a predat în mâinile pretinşilor învingători.

Revendicările coloniale ale Germaniei

Preşedintele Wilson ne-a dat solemn cuvântul său că revendicările coloniale ale Germaniei vor fi supuse, la fel ca toate celelalte, unei examinări echitabile. Preşedintele Franklin Roosevelt ar săvârsi o nobilă acţiune dacă ar executa promisiunea făcută de preşedintele Woodrow Wilson.

21) D. Roosevelt declară terminând că şefii tuturor popoarelor sunt responsabili de soarta umanităţii şi că în consecinţă port şi eu această responsabilitate.

D-le Roosevelt, am luat conducerea unui stat care, din cauza încrederii sale în asigurările date de restul lumii, cât şi în urma relei administrări a guvernelor democratice, se afla în ajunul unei ruini totale. Eu nu am putut deci, de atunci, să îndeplinesc decât o singură sarcină. Nu pot să mă socotesc responsabil de soarta lumii, căci această lume nu s'a interesat de soarta nefericită a propriului meu popor.

Nu m'am socotit ales de Providenţă decât pentru a servi propriul meu popor şi pentru a-l elibera de groaznica sa mizerie. In cursul ultimilor şase ani şi jumătate. eu nu am trăit, zi şi noapte, decât pentru singura misiune de a trezi propriile forţe ale poporului meu ce se afla părăsit de întreg restul lumii, pentru a spori aceste forţe şi pentru a le pune în acţiune spre mântuirea vieţii noastre în comun.

Pentru a face faţă ameninţărilor restului lumii, nu numai că am unit politiceşte poporul german, dar l-am şi înarmat şi am căutat să nimicesc, pagină cu pagină, acel tratat ce constitue, în cele 448 de articole. actul de violenţă cel mai odios ce a fost vreodată comis contra vreunui popor. Am mai căutat să împlinesc toate acestea fără vărsare de sânge şi fără a impune pentru acest lucru, poporului meu şi altor popoare, toate suferintele războiului.

Pot să pretind în fata istoriei dreptul de a fi numărat printre aceia ce au dus până la capăt cea mai mare înfăptuire ce poate fi echitabil pretinsă unui individ.

Lumea mea este aceea în care Providenţa m'a aşezat şi pentru care eu am deci obligaţia de a munci. Ea este din nefericire, din punctul de vedere al spaţiului, cu mult prea strâmtă. Ea nu cuprinde decât poporul meu. Dar cred că în această sferă eu pot să servesc cel mai bine cauza ce este strâns legată de inimile noastre : aceea a dreptăţii, a prosperităţii, a progresului şi a păcii întregei comunităţi umane.

Discursul a fost urmărit cu mare interes la Danzig

Danzig, 28 (Rador). — *Discursul d-lui Hitler a fost urmărit cu un foarte mare interes la Danzig.*

Declaraţiile cancelarului privitoare la Danzig au fost lung aplaudate de mulţimea care asculta discursul radio-difuzat.

Corespondentul agenţiei „Havas" adaogă la ştirea aceasta că în cercurile naţional-socialiste din Danzig domneşte impresia că revenirea oraşului liber la Reich nu mai este decât o chestiune de timp.

Ziarele reproduc ştirile despre incidentele dintre polonezi şi germanii din Danzig, semnalând că s'au spart geamurile la câteva case poloneze din Zoppot şi Doelle.

D. Forster, şeful naţional-socialiştilor, a dat un comunicat prin care cere germanilor să aştepte în linişte desfăşurarea ulterioară a evenimentelor.

Observaţiile cercurilor politice din Londra

Londra, 28. (Rador) — Inainte ca d. Hitler să fi rostit discursul în Reichstag, un avion special a sosit din Germania aducând un anumit număr de traduceri şi de copii ale textului.

Lungimea cuvântării care constituie un document de o sută de pagini, n'a îngăduit cercurilor autorizate să-l comenteze înainte ca membrii guvernului şi serviciile ministerului afacerilor străine să fi făcut o examinare aprofundată a acestui discurs.

Incă de acum însă cercurile politice au făcut câteva observaţii asupra unui punct al acestei cuvântări pe care corespondentul agenţiei „Havas" le formulează astfel :

Acest punct din discursul Fuehrerului este tratatul naval din 1935. Cercurile politice engleze reamintesc că nimic în acest acord nu prevede denunţarea sa şi că prin scrisorile schimbate între ministrul afacerilor străine al Reichului, se prevedea că fixarea raportului de 35 la sută între tonajul global al flotei germane şi tonajul global al flotei engleze avea un caracter „permanent şi categoric".

Nu este încă posibil să se spună ce primire se va face sugestiei d-lui Hitler cu privire la o reluare a negocierilor asupra acestei chestiuni.

Ce spune „Giornale d'Italia"

Roma, 28 (Rador). — Agenţia „Stefani" transmite :

Discursul d-lui Hitler care a fost radio-difuzat în întreaga Italie şi îndată după sfârşitul lui tradus în limba italiană într'un lung rezumat, este reprodus în prima pagină a ziarelor sub titluri enorme şi toate au publicat integral o foarte lungă parte din discurs.

In articolul de fond al lui „Giornale d'Italia", d. Gayda scrie că acest discurs a fost un vast şi documentat răspuns la mesagiul preşedintelui Roosevelt şi în acelaş timp la politica de încercuire franco-engleză pe care cele trei democraţii plutocratice încercă s'o opună Germaniei şi Italiei pentru a le sufoca revendicările legitime şi glasurile lor cari cer o pace înfăptuită pe dreptate.

D. Hitler, adaogă ziarul, a restabilit faptele în adevărul istoric şi actual, a denunţat răspunderile şi a reconfirmat adevărata semnificaţie a recentelor evenimente.

D. Gayda subliniază în deosebi însemnătatea denunţării acordului naval anglo-german şi a acordului germano-polon, denuntare anunţată de d. Hitler.

Autorul articolului adaogă că discursul este o mândră reafirmare a unei Germanii care se simte puternică pe dreptul său şi sigură de mijloacele sale naţionale cum şi de prieteniile ei internaţionale.

Discursul reprezintă împreună cu fermele şi semnificativele cuvinte ale d-lui Mussolini, recent rostite, o afirmare a poziţiilor naţionale şi istorice ale celor două puteri ale axei şi un avertisment împotriva politicii externe care încearcă să prezinte această afirmare într'o lumină falsă şi să se servească de ea pentru o acţiune politică şi ofensivă care urmăreşte să protejuiască interesele şi egoismele imperiale.

D. Gayda încheie : Europa şi lumea trebuie să reflecteze asupra acestui avertisment înainte de a fi prea târziu.

Punctul de vedere exprimat la Belgrad

Belgrad, 28 (Telor). — *In capitala Jugoslaviei discursul de azi al d-lui Hitler a fost urmărit cu mare interes. Părerea generală este că discursul poate fi privit ca o uşurare, deoarece înlătură pentru moment primejdia acută a războiului. In cercurile politice jugoslave se crede că acest discurs oferă posibilităţile unor noi şi prodigioase tratative.*

In cercurile oficiale, se arată că părţile discursului, referitoare la prietenia germano-jugoslavă, adeveresc linia justă a politicii externe jugoslave.

Activitatea excepţională la Bursa din New-York

New York, 28 (Rador). — **O activitate excepţională s'a înregistrat la bursa din New-York, unde valorile au crescut până la un dolar câteva minute după deschidere.**

Această urcare a cursurilor se explică prin faptul că cercurile financiare socotesc cuvântarea cancelarului Hitler ca fiind „încurajatoare".

Germania a remis memorii la Londra şi Varşovia

Textul discursului d-lui Hitler a fost înaintat la Washington

Berlin, 28 (Rador). — Agenţia „D. N. B." transmite:

Guvernul Reichului a remis Vineri memorii prin însărcinaţii cu afaceri germani din Londra şi Varşovia.

In acelaşi timp, guvernul german a remis însărcinatului cu afaceri al Statelor Unite la Berlin, textul discursului d-lui Hitler din 28 Aprilie ca răspuns la cunoscutul mesaj public al preşedintelui Roosevelt.

Memoriul remis guvernului polonez

Berlin, 28 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „Havas" transmite :*

Memoriul guvernului german remis guvernului Poloniei declară :

„Guvernul polon a scos din vigoare în chip unilateral şi arbitrar declaraţia din 26 Ianuarie 1934".

Totuşi, guvernul german este dispus să studieze o nouă reglementare contractuală a relaţiilor germano-polone cu condiţia să se întemeieze pe o obligaţie clară şi având putere obligatorie pentru ambele părţi.

Memoriul german afirmă că recentul aranjament de asistenţă mutuală dintre Anglia şi Polonia face să apară o contrazicere între el şi termenii acordului Hitler-Pilsudski din 1934, deoarece hotărârea Poloniei de a intra într'un sistem de alianţă împotriva Germaniei înseamnă că Polonia preferă promisiunea unei terţe puteri în locul garanţiei de pace a guvernului german.

In concluzie, memoriul declară că Polonia nu mai atribue importanţă căutării unei soluţii la chestiunile polono-germane prin discuţie amicală cu guvernul german şi că a părăsit calea convenită în 1934 pentru desvoltarea relaţiilor polono-germane.

*

Varşovia, 28 (Rador). — **Denunţarea de către Germania a acordului polono-german din 1934 n'a pricinuit nicio surprindere în cercurile politice din Varşovia, — notează corespondentul agenţiei „Havas", care adaugă :**

Cercurile polone se aşteptau la această hotărâre în urma atitudinei presei germane după încheierea acordului anglo-polonez. Denunţarea acordului, se spune la Varşovia, nu schimbă întru nimic situaţia şi nici securitatea Poloniei. Politica poloneză nu şi-a întemeiat securitatea niciodată pe niciun tratat, pe niciun pact ci numai pe propria ei putere.

Se afirmă din nou din cercurile polone că acordul german cu Italia şi garanţia dată de Germania frontierelor Slovaciei sunt deasemeni contrarii pactului polono-german. In consecinţă, la Varşovia se socoteşte că denunţarea acordului polono-german este nejustificată şi are un caracter unilateral.

In cercurile politice poloneze nu se crede că Polonia va face propuneri noui în ce priveşte reglementarea problemelor polono-germane şi în special a problemei Danzigului. Se reaminteşte că presa polonă din ultimele două zile a lăsat clar să se înţeleagă punctul de vedere al guvernului polon în aceste chestiuni.

Ce cuprinde memoriul inaintat la Londra

Berlin, 28 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „Havas" transmite:*

In memoriul remis la Londra de guvernul german se declară că prin politica sa guvernul Marei Britanii a suprimat în mod unilateral baza acordului naval din 18 Iunie 1935 şi a scos astfel din vigoare acest acord.

Totodată, guvernul german declară c'ar fi dispus să înceapă noui negocieri cu privire la chestiunile navale, dacă guvernul englez ar atribui valoare acestor negocieri.

Polonia a respins cererile Germaniei cu privire la alipirea Danzigului

Guvernul polon n'a primit nici-o propunere germană referitoare la un pact de neagresiune pe 25 ani

Varşovia, (A. T. E.). — **Cercurile oficiale din Varşovia confirmă că Polonia a respins cererile Germaniei în privinţa alipirii Danzigului la Reich, şi a unei legături extra-teritoriale prin coridorul polonez, între Reich şi Prusia Orientală.**

Aceste cercuri subliniază surprinderea lor în ceeace priveşte ştirile despre pretinsa propunere germană referitoare la un pact de neagresiune de 25 de ani şi la noua reorganizare a independenţei Slovaciei.

Cercurile oficiale constată în mod expres că până în momentul deschiderii Reichstagului, guvernul polon nu a primit în mod oficial nicio astfel de propunere şi ca atare nu putea să o respingă sau să o accepte.

*

Varşovia, (A.T.E.). — **Guvernul polon va răspunde şi va lua o atitudine faţă de propunerile germane după ce se va consulta mai înainte în această privinţă cu Anglia.**

AMBASADORUL POLONIEI IN AUDIENŢA LA D. BONNET

Paris, 28 (Rador). — D. Georges Bonnet, ministrul afacerilor străine, a primit Vineri după amiază pe d. Lucasievicz, ambasadorul Poloniei.

Inainte de aceasta, d. Bonnet avusese o lungă întrevedere cu sir Eric Phipps, ambasadorul Marei Britanii.

POLONIA ARE STOKURI DE RAZBOI SUFICIENTE

New-York, 28 (Rador). — D. Iacob Schmer, preşedintele unei importante companii petrolifere polone, care se află în momentul de faţă la Houston, în Texas, unde participă la deschiderea unei expoziţii mondiale a petrolului, a declarat ieri ziariştilor că Polonia şi-a construit stocuri de război suficiente pentru cazul în care ar isbucni pe neasteptate un conflict.